

Säteilevät naiset

Säteilevät Naiset Seminaarit 2002 ja 2003
Elokuu 2004



Arvoisat säteilevät naiset,

Energia- ja ilmastopolitiikan merkitys korostuu alkaneena vuosikymmenenä entisestään. Se tulee myös olemaan yksi tärkeistä toiminta-alueista tälläkin hallituskaudella, joka näkyy monessa kohdin myös hallitusohjelmassa.

Energiamarkkinoiden Euroopan laajuinen avaaminen ja kotimaisten markkinamekanismien kehittäminen, ilmastostrategian päivittäminen, päästökaupan valmistelu sekä uusiutuvia energialähteitä ja energiansäästöä koskevien ohjelmien toteutus ovat kukin melkoisia asiakokonaisuuksia, joita hallitus vie eteenpäin.

Hallitusohjelman energiapolitiittinen peruskivi on kilpailukykyisen energian saannin turvaaminen. Samalla tulee kansainvälisten ympäristösitoumusten asettamat velvoitteemme täyttää. Kuten te, energiaasioissa mukana olevina ja niitä seuraavina, varmaan tiedätte, näiden tavoitteiden toteuttaminen merkitsee melkoisia ponnisteluja. Ja tiedätte senkin, ettei hallinnon ja valtiovallan ponnistelut yksin riitä: tarvitaan myös energia-alalla paikallisesti, alueellisesti ja valtakun-

nallisesti toimivien eri osapuolien vahva panos.

Energia-ala on hyvä esimerkki siitä, miten erilaiset ja eri kokoiset toimijat täydentävät hyvin toisiaan. Suomen kaltaisessa maassa on välttämätöntä, että meillä on perusvoimat tuotanto kunnossa ja hyvässä iskussa, mutta aivan yhtä välttämättä tarvitaan alueellisia ja paikallisia toimijoita. Hallitus puolestaan edistää näitä tavoitteita mm. panos-

tamalla uuden teknologian rahoittamiseen, yritysten vakaan toimintaympäristön ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä yrittäjyyden edistämiseen.

Vaikka hallitusohjelmassa on useita energiaan liittyviä kohtia, on hyvä samalla korostaa, että meillä energiahuollon ja energiamarkkinoiden perusasiat ovat kunnossa. Mihinkään suuriin tai nopeisiin korjausliikkeisiin ei kotimaisista lähtökohdista olekaan tarvetta.

Mutta vaikka energiamarkkinamme toimivat, emme voi välttyä alaa koskevatilalta suurilta muutoksilta. Suurin – ja joidenkin kannalta varmaan uhkaavakin – muutos on

Kioton ilmastopimuksen pohjalta valmisteltu EU:n sisäinen hiilidioksidipäästöjen kauppa, joka koskee tiettyjä teollisuuden aloja ja energiatuotantoa koskeva.

Päästökaupan käynnistäminen on asia, jonka käynnistämisen joudumme hoitamaan melkoisella kii-reellä. Demokraattisen päätöksenteon järjestelmän mukaisesti meidän on sopeuduttava tiukkaan aikatauluun. Tarvittava lainsäädäntö pitää olla voimassa ja niin sanottu päästöoikeuksien alkujako tehtynä siten, että päästökauppaa voi käynnistyä jo vuoden 2005 alussa.

Omalla hallinnonalalla liikenne- ja viestintäministeriössä seurataan tietysti tiivistä keskustelua siitä, tulisiko päästökauppa tulevaisuudessa ulottaa uusille aloille, esimerkiksi liikenteeseen. Tällä hetkellä liikenne on merkittävimpiä päästökaupan ulkopuolelle jääviä sektoreita. Omassa toiminnassamme liikenne-

ne- ja viestintäministeriössä keski-tymmekin nyt toteuttamaan hyväksyttyä ilmastostrategiaa. Samalla uuden strategian ja päästökaupan valmistelussa on kuitenkin huolehdittava siitä, ettei meiltä tai muiltakaan sektoreilta odoteta kohtuuttomia.

Liikenteen päästöissä on otettu tavoitteeksi, että päästöt Kioton sitoumuskaudella ovat samalla tasolla kuin vuonna 1990. Haaste on kunnianhimoinen. Onhan liikenne Euroopan laajuisesti nimenomaan voimakkaimmin päästöjä lisäävä sektori.

Miten siis voimme saavuttaa tavoitteemme? Keskeisin keino on tekninen ja kuluttajien valittavissa. Jo nyt myynnissä on polttoaineenkulutukseltaan edullisia ajoneuvoja. Uudessa valmisteltavassa strategiassa onkin harkittava, miten näiden ajoneuvojen myyntiä voidaan edistää. Kysymyksenasettelu kytkeytyy muutenkin ajankohtaiseen

Liikenne- ja viestintäministeri Leena Luhtanen

Kioto velvoittaa käytännön toimiin

ATS-Energiakanavan Säteilevät naiset -seminaarin
avauspuhe 22.09.2003 Säätytalolla



*Kansanedustajat
Heidi Hautala (vibr) ja
Hanna-Leena Hemming
(kok) vuoden 2003 Säteilevät
Naiset seminaarin
paneelikeskustelussa.*



*Yhteiskuntavastuujohtaja
Anneli Nikula
Teollisuuden Voima Oy*

Maailma muuttuu, yritysten seurattava kehitystä

Yritysten yhteiskuntavastuu asettaa monikansallisille yrityksille huomattavasti enemmän haasteita kuin TVO:n tapaiselle yritykselle, totesi Teollisuuden Voima Oy:n yhteiskuntavastuujohtaja Anneli Nikula. Moni asia, joka meillä Suomessa on lailla kielletty, kuten esimerkiksi lapsityövoimankäyttö, tai turvattu, kuten järjestäytymisoikeus voi muissa maissa vaatia yritykseltä aivan toisenlaisia lähestymistä.

Yhteiskuntavastuun käsitteen on jo kohdistettu kritiikkiä.

Jos yritys noudattaa lakia ja toiminnalle asetettuja ehtoja ja sopimuksia, niin tarvitaanko enää muuta vastuullisuutta. Tarvitaanko uusia käsitteitä ja sysätäänkö yrityksille sosiaalipoliittisia vastuita, jotka kuulisivat muille tahoille? Aiheellisia ja mielenkiintoisia kysymyksiä, sanoi Nikula.

Maailma muuttuu, globalisoituu ja niin myös yhteiskunnan arvomaailma. Nikulan mukaan yrityksen tulee seurata kehitystä ja miettiä, merkitsevätkö uudet tuulet jotakin omalle toiminnalle.

Keskustelevien ja vuoro-vaikutteisten seminaarien perinne

Emoseuramme Suomen Atomiteknillinen Seura ry:n ja sen työryhmän, Energiakanavan, yhteisissä kesäseminaareissa on viime vuosina panostettu yhteiskunnalliseen ja energiapoliittiseen keskusteluun ja poliittisten päättäjien näkemysten esiintuontiin seminaarien paneelikeskusteluissa. Vuoden 2001 kesäseminaarissa aiheenamme oli "Kansallinen ilmastohjelma", vuonna 2002 jatkoimme aiheella "Mitäs nyt, miten tähän päädyttiin ja mitä tästä eteenpäin? eli energiapolitiikkaa eduskunnan ydinvoimaaänestyksen jälkeen" ja vuonna 2003 aiheenamme olivat "Uuden hallituksen energiapoliittiset linjaukset".

Yhteiskunnallisten teemojen myötä paneelikeskustelut ovat ulottuneet myös vuosien 2002 ja 2003 Säteilevät Naiset seminaareihin, joissa vuonna 2002 teemana oli "Energia ja Yhteiskunta" ja 2003 "Energia-alan haasteet naisen ja kodin näkökulmasta".

Useana vuonna meillä on ollut myös ilo saada Säteilevät Naiset seminaarin avauspuheenvuoron pitäjäksi merkittävä yhteiskunnallinen vaikuttaja, seminaarimme aihepiiriin hyvin perehtynyt ministeri tai kansanedustaja.

seminaarit

*Ryhmäpäällikkö Ritva Hirvonen
Energiamarkkinavirasto*

Sähkön hinnan muodostuminen

Suomessa sähkömarkkinat avattiin kilpailulle vuonna 1995. Sähkönkäyttäjät voivat vapaasti ostaa sähköenergiansa miltä hyvänsä sähkömyyjältä. Sähköenergian myyntitoiminta on vapaata eikä edellytä toimilupaa. Sähköverkko toiminta sen sijaan on säilytetty luvanvaraisena ns. luonnollisena monopolitoimintana. Sähkömarkkinoita säädellään sähkömarkkinalailla sekä sen nojalla annetuilla säädöksillä.

Sähkön hinta koostuu sähköenergian hankinnasta, sähkön siirrosta sekä veroista. Sähköenergia voidaan ostaa sähköpörssistä tai tekemällä keskinäinen sopimus myyjän kanssa. Sähköpörssissä (Nord Pool) voidaan käydä kauppaa fyysistä sähköntoimittuksista (Elspot ja Elbas -markkina) tai sähköjohdannaisista. Sähköpörssikauppa volyyymi oli johdannaismarkkinoilla vuonna 2002 noin 1020 TWh ja Elspot -markkinoilla noin 124 TWh.

Sähkön siirto koostuu kantaverkko-, alueverkko- ja jakeluverkko-siirrosta. Sähkömarkkinalain mukaan siirron hinnoittelun tulee olla kohtuullista ja se perustuu pistehinnoitteluun. Hinnoittelun kohtuullisuutta valvoo Energiamarkkinavirasto.

Kotitalousasiakkaan sähkön hinta oli 9,99 snt/kWh 1.8.2003. Hinnasta sähkön hankinnan ja myynnin osuus oli 39 %, siirron osuus 35 %, sähköverot 8 % ja arvonlisävero 18 %. Vastaavasti sähkölämmittäjän sähkön hinta oli 7,80 snt/kWh ja keski-suuren teollisuusasiakkaan sähkön hinta oli 7,07 snt/kWh.

Sähkön kokonaishinnan kehityksessä viimeisten kymmenen vuoden aikana on kasvu ollut suurinta talven 2002 - 2003 aikana johtuen pääosin sähköenergian hinnan kasvusta.



► Kioto velvoittaa käyt

keskusteluun liikenteen hinnoittelusta. Siihen liittyvät myös keinot, jolla liikenteen kasvua voidaan hillitä sekä edistää joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä.

Tulevassa ilmastostrategiassa joudutaankin miettimään myös sekä päästökaupassa mukana olevan sektorin että sen ulkopuolelle jäävän ns. ei-päästökauppasektorin päästöjen vähennysmahdollisuuksia, ohjauskeinoja ja tästä aiheutuvia kustannuksia. On aivan selvää, että EU:n laajuinen hiilidioksidipäästöjen kauppa mullistaa energia-alan toimia monilta osin. On luotava kaupan liittyvät menettelyt ja seurantajärjestelmät ja perustettava tarvittavat elimet niitä hoitamaan. Lisäksi on välttämätöntä valmentaa ja opastaa päästökaupan piirissä olevia yrityksiä ja muita toimijoita. Uskon, että energia-ala vahvoine järjestöineen hoitaa omalta osaltaan tätä vaativaa perehdyttämistyötä.

Hallitus on ohjelmassaan sitoutunut myös toimimaan eduskunnan kesällä 2002 viidettä ydinvoimalaitosta koskevan myönteisen periaatepäätöksen yhteydessä hyväksymien, talousvaliokunnan mietintöön kirjattujen ponsien mukaisesti. Hiilen käytön hallittuun rajoittamiseen sähkön ja lämmön tuotannossa liittyvät ehdotukset tulevat hallituksen pöydälle ensi vuonna, kunhan asiaa pohtiva toimikunta saa työnsä päätökseen. Joulukuussa viime vuonna valmistuneet energiansäästöohjelman ja uusiutuvien energialähteiden



Toimitusjohtaja Sirpa Smolsky
Metallinjalostajat ry

Puhtaan energian merkitys teollisuudelle

Säteilevät Naiset seminaari 10.9.2002

Energia on yksi tuotantopainoksista, jonka saatavuus ja hinta ovat teollisuudelle sitä tärkeämpiä, mitä energiaintensiivisemmästä teollisuuden alasta on kyse. Energiaintensiivinen teollisuus on aina kiinnittänyt runsaasti huomiota energian tehokkaaseen käyttöön, sillä energian osuus tuotantokustannuksista voi olla jopa 30% ja tästä johtuen energialasku iso. Pienikin säästö energiankäytössä on kannattanut ja esim KTM:n ja teollisuuden välisiä energiansäästösopimuksia ovat tehneet käytännöllisesti katsoen kaikki paljon energiaa käyttävät yritykset.

Puhtaan energian merkitys teollisuudelle on entisestään korostunut ilmastomuutoksen torjunnan tulua erääksi keskeiseksi globaaliksi tavoitteeksi.

YK:n pääsihteeri Kofi Annan listasi ennen Johannesburgin kestä-

vän kehityksen kokousta työlistan, jonka viidestä kohdasta yksi oli energia (muut olivat vesi, terveys, maatalous ja luonnon monimuotoisuus). Hänen mukaansa on pystyttävä tarjoamaan puhdasta energiaa kahdelle miljardille, nyt köyhyydessä elävälle ihmiselle, joilta se nykyään puuttuu. Jotta voitaisiin varmistaa, ettei tämä edistysaskel tuomukanaan tuhoisaa ilmastomuutosta, on energiatehokkuutta parannettava, käytettävä enemmän uu-

Teollisuus on laajasti sitoutunut kestävä kehityksen periaatteiden noudattamiseen.

Äänne toimii

den edistämishjelman päivitykset luovat pohjan näiden alueiden käytännön toimille ja menossa olevan kansallisen ilmastostrategian päivitykselle osaltaan.

Hallitusohjelmaan sisältyy myös tiettyjä toimia, joilla tähdätään energiamarkkinoiden, erityisesti sähkömarkkinoiden tehokkuuden varmistamiseen ja toimivuuden parantamiseen. Tilanne ei meillä ole nytkään mitenkään huono, mutta havaittuja puutteita on syytä poistaa.

Viime talvi oli myös aikamoinen testi Pohjoismaiden sähkömarkkinoille. Uhkaavasta tilanteesta huolimatta markkinat toimivat ja sähköä riitti Suomessa. Sateet ovat olleet niukkoja tänäkin vuonna. Vaikka mihinkään paniikkitoimiin ei ole syytä, sähkön hankintatilanteen kehittymistä seurataan meilläkin huolella. Tässä tilanteessa on syytä varmistaa, että sähkö voi liikkua mahdollisimman esteettömästi, jotta

koko pohjoismainen tuotantokapasiteetti voidaan tarvittaessa hyödyntää. Suomen tavoitteena onkin poistaa pohjoismaisen markkina-alueen pulonkaloja tiivistämällä kantaverkkoyhtiöiden ja samalla myös viranomaisten välistä yhteistyötä.

Hyvät kuulijat,

Vielä muutama sana itsellenikin läheiseksi tulleen ydinenergian alalta. Tällä puolenhan ajankohtaisina asia on viides ydinvoimalaitosyksikköhanke, eli ns. FIN 5-hanke.

Eduskuntahan antoi hankkeelle periaatteellisen suostumuksensa runsas vuosi sitten toukokuussa 2002 siunatessaan valtioneuvoston puolta vuotta aiemmin tekemän periaatepäätöksen.

Keskustelu ydinvoiman roolista ja toisaalta hyväksyttävyydestä on Suomessa periaatepäätöksen myötä tyyntynyt ja ydinvoimahanke hyväksytty ilmastostrategian tärkeäksi osaksi. Sinänsä kyllä täytyy yleis-arviona sanoa, että keskustelun luonne pysyi varsin asiallisena muutoinakin koko prosessin ajan. Tämä koskee myös sitä avointa ja tarpeellista kansalaiskeskustelua, jota prosessin aikana käytiin esimerkiksi ympäristövaikutusten osalta.

Mitä nyt sitten on asiassa meneillään? Hankkeesta vastaava yhtiö eli Teollisuuden Voima Oy, lyhyesti TVO, julkisti siitä tarjouskilpailun, joka päättyi maaliskuussa. Nyt siten TVO painiskellee omalla tahollaan tarjousten kimpussa.



Kansaedustajat Mari Kiviniemi (kesk), Riitta Korbonen (kok), Pentti Tiusanen (vas), Janina Andersson (rkp) ja Marja-Leena Kemppainen (kd) vuoden 2002 Säteillevät Naiset seminaarin paneelikeskustelussa.

Yhtiö ei ole julkisesti kertonut, kerkä kaikki ovat jättäneet tarjouksia. Tarjoajien omien ilmoitusten perusteella tiedetään kuitenkin, että kokonaisuudesta laitoksesta on tehty tarjouksen ainakin kolme yhtiötä. Näitä ovat venäläinen Atomstroyexport, yhdysvaltalainen General Electric ja ranskalais-saksalainen Framatome ANP.

Viime viikkoina olemme saaneet seurata, kuinka TVO:n omistajatahot ovat tehneet päätöksiä omasta taloudellisesta osallistumisestaan hankkeeseen. Tämän tyyppinen osallistumisprosessi jatkuu vielä viikkoja.

TVO on ilmoittanut, että se päättää laitoksen toimittajasta, tyyppistä ja laitospaikasta samalla kertaa. Tällä hetkellä laitospaikan vaihtoehdot ovat vielä tasaveroisesti Eurajoen Olkiluoto ja Loviisan

Hästholmen, jotka molemmat on ympäristövaikutusten arviointiprosesseissa todettu sopiviksi uudelle yksikölle. TVO on tämän vuoden aikana käynnistänyt lukuisia lupaprosesseja, jotka liittyvät tulevan laitoksen rakentamiseen. Esimerkteinä voi mainita ympäristöviranomaisille jätetyt, molempia vaihtoehtoisia laitospaikkoja koskevat ympäristölupahakemukset.

TVO on ennustanut jättävänsä ydinenergiain mukaisen rakentamislupahakemuksen ensi vuoden alussa. Omalta osaltaan hallitus puolestaan on sitoutunut käsittelemään lupahakemuksen viipymättä, mikä käytännössä tarkoittaa noin vuoden käsittelyaikaa. Tässä rakentamislupahakemuksen käsittelyssä on tietysti muun muassa kyseessä sen varmistaminen, että valittu laitos to-

della täyttää asetetut turvallisuusvaatimukset.

Jos kaikki edellä mainittu sujuu aikataulussa, voi uuden ydinvoimalyksikön rakentaminen alkaa vuonna 2005. Laitoksen valmistumisen jälkeen tarvitaan vielä ydinenergiain mukainen käyttölupahakemuksen käsittely ja hyväksyminen. Silloin vielä kerran käydään läpi tiheällä kammalla, että rakennettu laitos täyttää kaikki ydinvoimalaitoksen käytölle asetetut vaatimukset.

Uusi ydinvoimalaitos tulisi käyttöön vuonna 2009 tai 2010, eli juuri sopivasti niin sanottuihin Kioton ilmastotalkoisiin. Vaikka onkin niin, että TVO luonnollisesti haluaa omistajilleen edullista ja luotettavaa sähköä, niin myös Suomen juuri noina aikoina tärkeään punnitukseen tulevaan ilmastostrategiaan hanke ja sen aikataulu istuvat hyvin.

EU:n laajuinen hiilidioksidipäästöjen kauppa mullistaa energia-alan toimia monilta osin.

Assistentti Erika Säynäsallo
Tampereen yliopisto,
Politiikan tutkimuksen laitos

Yhteiskunnan kokonaiset ydinvoima- päätöksenteossa

poliittista retoriikkaa vai harkinnan kriteeri?

Säteilevät Naiset seminaari 10.9.2002

Alustuksen kysymyksenasettelu, näkökohdat ja huomiot perustuvat pitkälti Säynäsalon piakkoin valmistuvaan väitöskirjaan. Väitöskirjan lähtökohtana on ollut eduskunnan päätöksenteko viidennestä ydinvoimalahankkeesta vuonna 1993. Tutkimuksen empiirisenä aineistona on edustajille ko. päätöksentekoprosessin jälkeen kohdistettu kysely. Edustajilta kysyttiin, miten he olivat muodostaneet ydinvoimamielipiteensä ja miten ymmärsivät edustajan tehtävänsä ko. päätöksenteossa.

Säynäsallo katsoo, että yhteiskunnan kokonaiset ydinvoimapäätöksenteossa on ollut edustajille *samanaikaisesti* sekä harkinnan kriteeri että poliittista retoriikkaa. Se on ollut harkinnan kriteeri, koska edustajat joutuivat (poliittisista näkemyksistään ja sitoumuksistaan riippumatta) ottamaan kantaa yhteiskunnan kokonaisuuteen ko. päätöksenteossa. Tätä on edellyttänyt ydinenergialaki ja sitä edellyttää myös parlamentaarisen politiikan dynamiikka. Hallitus ja eduskunta joutuvat aina tavalla tai toisella ottamaan kantaa siihen, millä tavalla poliittiset päätökset heijastuvat koko yhteiskuntaan.

Toisaalta yhteiskunnan kokonaisuus on tutkijan mukaan väistämättä myös *poliittisesti latautunut käsite*. Käsite on tulkinnanvarainen ja sidoksissa harkitsijan poliittisiin in-

teresseihin ja tavoitteisiin. Edustajat antoivatkin yhteiskunnan kokonaisedun käsitteelle (kyselyssä) kirjavia tulkintoja. Ne heijastivat samalla ydinvoimakysymyksen (tai laajemmin energiapolitiikan) erityistä roolia yhteiskunnassa. Ydinvoimapäätöksellä on hyvin monenlaisia seurauksia yhteiskunnassa tai sillä voidaan edistää hyvin erilaisia tavoitteita yhteiskunnassa.

Tutkija kuitenkin korostaa, että edustajien harkinta *ei ole ollut avoimen* poliittista harkintaa siten, että edustajien enemmistö olisi tunnustanut/ja tai käsitellyt avoimesti poliittisia riippuvuuksiaan. Edustajat eivät esimerkiksi selkeästi viitanneet ydinvoimapäätöksen yhteiskunnalliseen hyväksyttävyyteen määritellesään yhteiskunnan kokonaisedun käsitettä kyselyssä. Suuri osa edustajista myös katsoi, että äänestäjien mielipiteillä ei juuri ollut merkitystä heidän ydinvoimarakaisulleen ja että yleisen kansalaismielipiteen ei tulisi ohjata päätöksentekoa. Edustajien näkemykset heijastavat tutkijan mukaan riippumattoman edustajan ideaalia, joka perustuslaillisena periaatteena tarkoittaa, että edustajaa eivät sido muut kuin hänen oma harkintansa ja perustuslaki.

Säynäsallo päätelee, että edustajien harkintavallan ongelmana ei ole ollut sen poliittinen tarkoitushakuisuus vaan pikemminkin se, että mo-

net edustajat ovat tavallaan joutuneet nousemaan poliittisen roolinsa yläpuolelle, eräänlaiseen asiantuntijarooliin. Tällaisessa roolissa edustajat eivät ole kyenneet käsittelemään tehtävänsä liittyviä jännitteitä ja ristiriitoja avoimesti. Sen sijaan he ovat pyrkineet (tai joutuneet) osoittamaan, että heillä on tietoa ja kapasiteettia nousta ns. kokonaisuuden edustajaksi. Edustajien harkintavallasta on tässä yhteydessä ollut poliittista retoriikkaa tavalla, jossa edustajan rooli harkitsijana on epäpoliittisoitu tai epäpoliittisoinut.

Tutkija korostaakin, että ydinvoimapäätöksenteon kaltaisen tilanteen perusongelma ei ole edustajien yksilömoraalissa. Kysymys on pikemminkin parlamentaarisen järjestelmämme perustuslaillisen rakenteen ongelmasta, sillä se tukee yksilökeskeistä poliittista johtajuuskulttuuria ja politiikan epäpoliittisointumista ja asiantuntijoitumista. Ydinvoimapäätöksentekotilanteet (vaikkakin niiden yhteydessä on käyty arvokeskustelua) heijastavat politiikan pelisääntöjen ongelmia ja nostavat esiin päättäjiä ja kansalaisia toisistaan vieraannuttavan kehityksen institutionaalis-rakenteellisia syitä. Tutkija painottaa, että puolueiden roolia suomalaisessa parlamentaarisisessa politiikassa olisi selkiytettävä ja vahvistettava.



► Puhtaan energian merkitys teollisuudelle

distuvaa energiaa, toteutettava Kioton pöytäkirja ja rahoitettava tutkimustyötä, jolla edistetään uusien puhtaiden energiamuotojen ja hiilen sitomisen kehitystä, sanoo Annan. Johannesburgin kokouksen päättyttyä tiedämme, että kokouksen pöytäkirjaan sisältyy mm. kestävä kulutuksen ja tuotannon puitteohjelma, jonka tavoitteena on talouskasvun ja hyvinvoinnin tuottaminen niin, että ympäristöhaitat vähenevät.

Suomen teollisuudelle edellä mainitut tavoitteet - puhdas energia ja kestävä tuotanto - sopivat hyvin. Teollisuus on laajasti sitoutunut

kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen ja tuloksia tehdystä työstä on runsaasti. Suomalaiset yritykset ovat monien prosessien käytössä energiatehokkuudessa maailman huippuluokkaa. Tehtävällä kehitystyöllä pystytään energian kulutusta edelleen jonkin verran alentamaan, mutta energian kokonaiskäyttö Suomessa kasvaa.

Esimerkkinä energiankäytön ja päästöjen kehityksestä olkoon edustamani ala, metallien jalostus, jossa energian käytön säästötoimenpiteitä on toteutettu jatkuvasti. Tuotannon kasvattaminen on kustannuskilpailukyvyyn säilyttämiseksi vält-

tämätöntä, mikä jatkuvasta energiatehokkuuden paranemisesta huolimatta kasvattaa energian kokonaiskäyttöä ja samalla päästöjä. Globaalisti katsoen osallistumme kuitenkin juuri tällä tavalla parhaiten mm. maailman ilmastomuutoksen hallintaan, sillä kaikkien metallien käyttö kasvaa maailmassa 2-5% vuodessa ja kokonaispäästöt minimoituvat, kun tuotteet tehdään siellä, missä ne osataan tehdä pienimmin päästöin.

Yritysten yhteiskuntavastuu on noussut yhä näkyvämmiin esille. Yhteiskuntavastuu koostuu taloudellisesta-, ympäristö- ja sosiaalis-

ta osasta; se on hyvää yrityskansalaisuutta. Suomalainen rehellisyyteen pyrkivä, ei liikaa meteliä itsestään pitävä toimintatapa täyttää monet yritysten yhteiskuntavastuuseen liitettävät piirteet. Samalla on kuitenkin muistettava, että vain kannattava yritys voi toimia vastuullisesti ja hoitaa veloitteensa sekä ihmisten että ympäristön suhteen parhain mahdollisin tavoin. Onkin välttämätöntä, ettei Suomen teollisuuden kilpailukykyä heikennetä asettamalla täällä toimiville yrityksille velvoitteita, joita kilpailijoilla muualla maailmassa ei ole.

Säteilevät 
naiset

Julkaisija: ATS Energiakanava
Päätoimittaja: Eija Karita Puska
Taitto: Tuija Karppanen
Paino: EuraPrint Oy
Yhteystiedot: Sirpa Kulmala
Energiakanavan sihteerinä
Fingrid Oyj
Arkadiankatu 23 B, PL 530
00101 HELSINKI
sirpa.kulmala@fingrid.fi
E-mail

<http://www.ats-fns.fi/>